

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การเสริมสร้างความมั่นคงกองทุนสวัสดิการชุมชน ระยะที่ 3: การขยายผลความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนแบบมีส่วนร่วมของกองทุนฯ ต้นแบบให้กับกองทุนสวัสดิการชุมชนในจังหวัดพะเยา” มีวัตถุประสงค์การศึกษา 3 ประการคือ 1) เพื่อนำผลการวิจัยระยะที่ 2 และบทเรียนด้านการบริหารจัดการกองทุนฯ ของกองทุนต้นแบบไปขยายผลสู่กองทุนอื่นๆ 2) เพื่อสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของกองทุนสวัสดิการชุมชนในระดับจังหวัด 3) เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรในระดับชุมชนให้มีความรู้ และทักษะในการบริหารจัดการกองทุนเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับกองทุนฯ โดยใช้แนวคิดเรื่องการจัดการความรู้ แนวคิดเรื่องการจัดการเครือข่าย แนวคิดการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนแนวคิดการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม และ แนวคิดการศึกษาดูงาน และใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ แบบมีส่วนร่วมจากคณะกรรมการกองทุนฯ สมาชิกและคณะวิจัย

ผลการศึกษาพบว่าสามารถนำบทเรียนทางด้านการบริหารจัดการกองทุนฯ ไปแลกเปลี่ยนได้ตามวัตถุประสงค์และพบว่าแต่ละกองทุนฯ มีการบริหารจัดการในแต่ละด้านที่คล้ายกัน คือ การบริหารจัดการด้านระเบียบกองทุนฯ ได้แก่ ด้านสวัสดิการ (การกำหนดโครงสร้างสวัสดิการสิทธิประโยชน์หลัก การหารายได้เพิ่มเติมของกองทุนสวัสดิการชุมชนนอกเหนือจากค่าสมาชิก การกำหนดค่าธรรมเนียม ค่าสมัครสมาชิกและต่ออายุสมาชิก) การบริหารจัดการด้านการสื่อสารกองทุนฯ ได้แก่ ด้านการสื่อสารความหมายกองทุนฯ ด้านการสื่อสารข้อมูลกองทุนฯ การบริหารจัดการด้านสมาชิกกองทุนฯ ได้แก่ ด้านคุณสมบัติของสมาชิก การบริหารจัดการด้านคณะกรรมการกองทุนฯ ได้แก่ ที่มาของคณะกรรมการกองทุนฯ และที่แตกต่างกัน คือ การบริหารจัดการด้านระเบียบกองทุน ได้แก่ ด้านสวัสดิการ (การกำหนดโครงสร้างสวัสดิการสิทธิประโยชน์ด้านอื่นๆ การกำหนดค่าทำเนียมแรกเข้า และค่าตอบแทนของคณะกรรมการกองทุนฯ) การบริหารจัดการด้านการสื่อสารกองทุนฯ ได้แก่ ด้านการสื่อสารความหมายกองทุนฯ ด้านการสื่อสารข้อมูลกองทุนฯ และการบูรณาการการทำงานกองทุนฯ ร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ การบริหารจัดการด้านสมาชิกกองทุนฯ ได้แก่ ช่วงเวลาในการรับสมัครสมาชิก การส่งเสริมการตลาดเพื่อการรับสมัคร การมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนฯ และระบบในการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูล การบริหารจัดการด้านคณะกรรมการกองทุนฯ ได้แก่ การตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการกองทุนฯ นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่ต้องการพัฒนาในเชิงนโยบายคือ การบริหารจัดการด้านระเบียบกองทุน ได้แก่ การจัดทำพระราชบัญญัติสวัสดิการชุมชน การบริหารจัดการด้านสมาชิกกองทุนฯ ได้แก่ การจัดสวัสดิการบำนาญให้แก่ผู้สูงอายุ การจัดการด้านคณะกรรมการกองทุนฯ ได้แก่ การตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการกองทุนฯ การพัฒนาไปสู่การให้สวัสดิการบำนาญภาคประชาชน โดยมีกฎหมายรับรอง สำหรับการพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการกองทุนฯ พบว่า

สามารถพัฒนาได้ในทักษะการใช้ความรู้ความเข้าใจในหลักการกองทุนฯ ไปกำหนดทิศทางและนโยบายของกองทุนฯ ทักษะด้านการสื่อสาร และทักษะด้านกระบวนการจัดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อการจัดการความรู้ที่ต้องการได้อย่างเหมาะสม ส่วนการสร้างเครือข่ายนั้นยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง แต่เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มเติมเช่น การขอไปสังเกตการณ์ในการประชุมสามัญประจำปีของกองทุนฯ ตำบลแม่สุก เป็นต้น

นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่า ในการบริหารจัดการกองทุนฯ ให้เกิดความมั่นคงนั้น ปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวกำหนดปัจจัยอื่นก็คือการใช้หลักการการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมที่แท้จริงก่อน แล้วการสร้างการมีส่วนร่วมในด้านอื่นๆ ทั้งด้านการจัดการระเบียบ การสื่อสาร สมาชิกและการบริหารจัดการคณะกรรมการกองทุนฯ ถึงจะเกิดขึ้นตาม

ขณะเดียวกันยังพบถึงความแตกต่างของกระบวนการสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงระเบียบและกติกาของกองทุนฯ ระหว่างกองทุนฯ และกองทุนฯ คือทิศทางการสื่อสาร โดยกองทุนฯ ส่วนใหญ่ใช้ทิศทางการสื่อสารแบบบนลงล่าง ขาดการมีส่วนร่วมขณะที่กองทุนฯ ใช้ทิศทางการสื่อสารแบบสองทาง เน้นการมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการสื่อสาร ที่ทำให้กลุ่มคนทุกภาคส่วนรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของกองทุนฯ

Abstract

Reinforcement Strength of Community Welfare Fund (CWF) Phase 3: Extending of Experiences and Knowledge's Management of CFS Model to other CWFs in Phayao Province was studied along 3 objectives which were as follows. 1) Sharing the studied results in the 2nd phase and the (CFS) Model's management experiences to other CWFs in Phayao province. 2) Establish the CWF's experiences exchange network in Phayao province. 3) Develop the knowledge and management skills of the CWF committees to promote stability of the fund by applying the concept of Knowledge Management, Network Management, Participatory Management, Public Participation, Participatory Communication and the concept of Study Visits. The study was designed and analyzed on the basis of qualitative methodology by participation techniques among CWF's committees, members and researcher team.

The results showed that the CFS Model management experiences can be shared and exchanged as the research objective and also found a similar management of CWFs in Phayao Province. Regulatory Management of CWFs such as the welfare (the main structure of welfare, earning extra income for the CWFs, the structure of membership fee and renewal fee). Communication Management of CWFs such as the interpretation and meaning of the CWFs, communicating the information of CWFs. Management of the CWFs members such as the qualifications of the member. Management of the CWFs committees such as sources of the CWFs committees including, differences in management policy of CWFs in Phayao. Regulatory Management of CWFs such as welfare (other welfare structure, the fees for entry in CWFs and compensation for CWFs committees. Communication Management of CWFs such as the interpretation and meaning of the CWFs, communicating the information of CWFs and the integration of the CWFs including collaboration with other organizations. Management of the CWFs members such as timing for the register, marketing and promotion for subscriptions, participation of members of CFWs and a system for collecting and processing data. Management of the CWFs committees such as monitors the performance of the CWFs committees. While, The CWFs policies which need to be set up in the national level are the regulatory management of CWFs such as preparation of the national welfare act, management of the CWFs members such as elderly person pension and welfare and management of the CWFs committees such as monitoring the performance of the CWFs committees for developing to providing the public welfare pension

legislation in near future. The study also explores the committee of Mae Suk community fund can improved knowledge skills from the concept of CWF by applying the concept of knowledge management to makes suitable CWF's planning and policies. While their communication skills and knowledge of providing CWF's forum can be useful for management required knowledge appropriately. The networking set up still unable to perform substantial and ongoing but the result suggests that some CWFs keep in touch with Mae Suk community fund to observe its annual meeting.

Moreover, the results also showed the Importance factor to management the CWFs consistency is the participation of CWFs members then following with participation of regulatory management, communication management, management of the CWFs members and management of the CWFs committees.

The results also found that the communication flows changed the rules and regulations of CWFs by comparing between communication flows in other CWFs and Mae Suk community fund. The result suggested that other CWFs using a top-down or one-way communication. While Mae Suk community fund using two-way communication and participation communication concept to management its fund for encouraging the members be a part of the fund.